

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRADAČAC

H.K.Gradašćevića 4, 76 250 Gradačac, telefon 035/369-772, fax. 035/369-772, e.mail: cz.gradacac@bih.net.ba, opc.grad@bih.net.ba,

IZVJEŠTAJ
O ZAŠTITI OD POŽARA NA PODRUČJU GRADA GRADAČAC ZA 2024. GODINU
SA PRIJEDLOGOM MJERA

Gradačac, april 2025.godine

Programom rada Gradskog vijeća grada Gradačac predviđeno je razmatranje Izvještaja o zaštiti od požara na području grada Gradačac za 2025. godinu a ima za cilj da obezbijedi kontinuirano razmatranje ove problematike od strane Gradskog vijeća grada Gradačac, obzirom da se radi o oblasti od posebnog društvenog interesa.

UVODNE NAPOMENE

Zaštita od požara je djelatnost od posebnog društvenog interesa, koja se organizuje i sprovodi u svim mjestima i objektima izloženim opasnostima od izbijanja i širenja požara.

Zaštita od požara je složena multidisciplinarna djelatnost i predstavlja skup mjera i radnji upravne, organizacione, tehničke, obrazovne i propagandne prirode, koje se preduzimaju, prije svega, u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, a zatim otkrivanja, lokalizovanja i gašenja, te zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom. Jasno je da je veoma širok krug različitih subjekata (od društveno-političkih zajednica i njihovih organa, pa do privrednih subjekata i drugih organizacija i građana), koji su dužni, svako u svom domenu, dosljedno sprovoditi sve mjere i radnje za uspješno sprovođenje cjelokupne zaštite od požara.

Brz razvoj nauke i tehnike, kao i proizvodnje sa primjenom novih, sintetičkih materijala, ubrzan razvoj hemijske, naftne i drugih grana industrije, u čijim tehnološkim procesima se koriste velike količine požarno-eksplozivno opasnih materija, stalno povećanje etažnosti i površina javnih i stambenih objekata, zahtijevaju stalnu pažnju sa aspekta sprečavanja nastajanja požara i gašenja nastalog požara. To je jedan od veoma važnih zadataka na što ukazuje niz zakonskih i podzakonskih propisa.

Dakle, uspješno sprovođenje zaštite od požara podrazumijeva permanentno sprovođenje svih potrebnih mjera i radnji, koje neprekidno i sinhronizovano sprovodi širok krug različitih subjekata, što znači da je za uspješno funkcionisanje zaštite od požara neophodno obezbijediti stalno i stručno koordiniranje aktivnosti u svim sredinama i na svim nivoima.

1. ZAKONSKI OKVIR

Zaštita od požara normativno je regulisana:

- **Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu FBiH** ("Službene novine FBiH", broj 64/09), koji je donesen u oktobru 2009.g.
- **Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu na području Tuzlanskog kantona** („Službene novine TK“, broj 1/12 i 3/16), koji je donesen u februaru 2012. godine.
- podzakonskim propisima iz ove oblasti.

Na nivou grada osnovni normativni akt o organizaciji zaštite od požara je gradski Plan zaštite od požara koji je urađen na osnovu Procjene ugroženosti od požara, dok se njegova primjena obezbjeđuje Odlukom o zaštiti od požara.

2. REALIZACIJA ZAKONSKIH ODREDBI GRADA GRADAČAC

U cilju implementacije Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu odnosno osnivanja Profesionalne vatrogasne jedinice („Sl.novine FBiH“, broj 64/09) preduzete su slijedeće aktivnosti:

- Na osnovu odredbe člana 17. stav 2. Zakona, u sklopu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službi za upravu i stručnih službi Grada Gradačac u sastavu Gradske službe za civilnu zaštitu, od 01.03.2019.godine u funkciji je Odsjek za zaštitu od požara i vatrogastvo-profesionalna vatrogasna jedinica – koji je u izvještajnom periodu bio popunjen sa 15 vatrogasaca (1 vatrogasac je penzionisan, 2 vatrogasca su primljena u junu i 2 u novembru) od kojih je 11 imalo položen ispit za profesionalnog vatrogasca a 4 će pristupiti polaganju u 2025.godini.

Novom sistematizacijom u ovom Odsjeku sistematizovano je ukupno 19 izvršilaca.

Obzirom da su prethodna Procjena ugroženosti od požara i Plan zaštite od požara doneseni 2013. godine, te su isti pretrpjeli značajne promjene, u 2024. godini, pristupilo se izradi nove Procjene i Plana, tako da je Gradonačelnik u decembru 2024.g. imenovao Radnu grupu za ažuriranje i usklađivanje Plana zaštite od požara za područje grada Gradačac, a prethodno je provedena i javna nabavka, te izabrana firma Vatro sistemi d.o.o. Sarajevo, kao stručna i ovlaštena firma, za izradu ovakvih dokumenata. Navedena dokumenta su usvojena na 4. sjednici Gradskog vijeća.

3. ZAŠTITA OD POŽARA

Zaštitu od požara čine preventivne, operativne i sanacione mjere i aktivnosti:

a) Preventivne mjere zaštite od požara

Propisi u ovoj oblasti obavezuju sve subjekte društva (državne organe, privredna društva, javne ustanove) i sve pojedince da se osposobljavaju za elementarno postupanje u gašenju početnih požara priručnim i namjenskim sredstvima koja stoje na raspolaganju.

Imovina građana najviše je izložena i najčešće zahvaćena požarima. Prema broju i uzrocima požara (ukupno 32 požara u 2024.g. na stambenim i pomoćnim objektima, 7 na vozilima i 81 požar na otvorenom) može se konstatovati da u ovoj kategoriji stanje nije na zadovoljavajućem nivou a pogotovo nivo preventivne zaštite.

U prilog ovome govore slijedeće činjenice:

- gotovo nijedno domaćinstvo nema PP aparate,
- putnička motorna vozila u vlasništvu građana, najvećim dijelom, nemaju PP aparate;
- neobučenosť građana za gašenje početnih požara;
- nepostojanje, neispravnost i nekompletnost unutrašnje hidrantske mreže u stambenim zgradama (bez vode, crijeva ili mlaznica);
- neredovno čišćenje dimovodnih cijevi (minimalno dva puta u toku grejne sezone),
- neispravnost ili dotrajalost elektroinstalacija u objektima,
- nepridržavanje osnovnih preventivnih mjera pri radu sa lakozapaljivim materijama, njihovo nepravilno skladištenje u nedozvoljenim količinama na balkonima i podrumima,
- nepridržavanje osnovnih pravila pri izvođenju poljskih radova, paljenja živica i dr. (što je posebno izraženo u zadnje vrijeme obzirom da se ne sankcionišu počinioci).

Hidrantska mreža

Hidrantska mreža se planira, projektuje i gradi kao unutrašnja i vanjska hidrantska mreža. Osnovni joj je cilj da obezbijedi dovoljne količine vode za gašenje pod pritiskom u slučaju nastanka požara.

Spoljna hidrantska mreža je skup građevinskih objekata i uređaja kojima se voda od izvora za snabdijevanje vodom dovodi cjevovodima do hidrantskih priključaka koji se neposredno koriste za gašenje požara ili na njih priključuju vatrogasna vozila s ugrađenim pumpama ili prenosne vatrogasne pumpe.

Stanje hidranata po vodovodnim mrežama na području grada:

- a) Na rekonstruisanoj gradskoj vodovodnoj mreži (kojom upravlja JP Komunalac dd), ima ukupno 254 hidranta od koji je većina postavljena kroz „projekat rekonstrukcije postojećih azbestnih cijevi, vodovoda nedovoljnog kapaciteta i dotrajale mreže“. Većina uličnih hidranata je propisno obilježena.
- b) Vodovod „Hukalo“ d.o.o. Sibovac ima dva nadzemna hidranta,

- c) Vodovod „Domažić“ d.o.o. Vučkovci (snabdijeva MZ Vučkovci, Srnice D. i Srnice G.) ima 15 hidranata. Ispravnost hidranata kontrolisana povremenom upotrebom iste.
- d) Vodovod „Vrelo“ d.o.o. MZ Mionica Centar (snabdijeva MZ Mionica 1., Mionica Centar, Mionica 2, dio Liporašće-Turić i dio MZ Bagdale-Ahmetaši) ima 5 hidranata – svih pet ispravno. Kontrola ispravnosti se vrši redovno.
- e) „Vodovod Mionica 3“ d.o.o. ima ukupno 15 hidranata. Svi su ispravni i propisno obilježeni.
- f) „Vodovod Vida 1“ d.o.o. ukupno ima 18 hidranata ugrađenih 2012. godine.
- g) Vodovod " Zmajevac " doo Lukavac Gornji – ima jedan ugrađen hidrant.
- h) MZ Hrgovi Donji – vodovodom upravlja javno preduzeće iz Brčko Distrikta BiH . Tri hidranta su ispravna.
- i) Na novom vodovodu „Domažić“ ugrađeno je ukupno 8 nadzemnih hidranata i to: Kerep 2, Zeljina D. 3 i Zeljina S. 2, Rajska 1 i 2 zidna: na pumpnoj stanici 4 (raskrsnica Vučkovci/Srnice) i pumpnoj stanici 5 (Kerep-Fazlići), kao i 27 podzemnih hidranata.

Članom 49. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine FBiH“, broj 64/09) propisano je da preduzeće koje upravlja vodovodnom i hidrantskom mrežom, ima obavezu osiguravanja propisanog protočnog kapaciteta i pritiska vode u hidrantskoj odnosno vodovodnoj mreži za potrebe gašenja požara. Osim toga propisana je i obaveza o održavanju u ispravnom stanju hidrantske mreže o čemu se vodi evidencija i obavještava vatrogasna jedinica.

Članom 166. istog Zakona su predviđene i odgovarajuće sankcije za neispunjavanje gore navedene obaveze.

Stanje PP zaštite u stambenim zgradama

1. Prema podacima dobijenim od Javnog stambenog preduzeća Gradačac, koje održava 41 stambenu zgradu, izvršena je kontrola ispravnosti 145 hidranata u ukupno 20 zgrada a rezultati kontrole su slijedeći:
 - ispravni i kompletni hidranti: u 26 ulaza zadovoljavaju potrebe odn. kompletni su i ispravni,
 - u 20 ulaza hidranti su ili neispravni ili nekompletni.

Ovdje je potrebno naglasiti da u 19 starijih zgrada nema ni jednog ugrađenog hidranta, kao i da je zadnja kontrola ispravnosti hidranata vršena u novembru 2020. godine.

U sklopu izvještaja o hidrantima dostavljeni su i podaci o brojnom stanju i ispravnosti PP aparata. U 39 zgrada raspoloživo je 112 PP aparata, 9 PP aparata je otuđeno, a 2 PP aparata su neispravna.

Ostali stambeno poslovni objekti su uglavnom novije gradnje i zadovoljavaju pokrivenost hidrantima i pp aparatima.

b) Operativne mjere zaštite od požara

Operativne mjere zaštite od požara u 2024. godini provodila je Profesionalna vatrogasna jedinica.

U periodu od 01.01.2024.g do 31.12.2024.godine registrovano je ukupno 232 intervencije od strane PVJ čiji pregled dajemo u slijedećoj tabeli:

MJESTO POŽARA	BROJ POŽARA	ANGAŽ. PRIPAD. RADNIKA	UTROŠ. RADNIH SATI	UTROŠENO VODE ILI PJENE
NA STAMBENIM OBJEKTIMA	26	139	39	70.100 l. vode 1 CO ₂ pp aparat 6 S6 pp aparata
POMOĆNI OBJEKTI	6	33	9	30.000 l vode 1 S6 pp aparata
POSLOVNI OBJEKTI	4	23	10	42.000 l vode
ŠUMSKI, POLJSKI I POŽARI NA OTVORENOM	81	383	210	806.300 l. vode
POŽARI NA VOZILIMA	7	31	9	11.000 l. vode
TEHNIČKE INTERVENCIJE, OBEZBJEDJENJA I DR.	108	427	200	512.200 l. vode 6 kanti apsorbera
UKUPNO	232	1036	477	1.471.600 l. vode 1 CO₂ pp aparat 7 S6 pp aparata 6 kanti apsorbera

Jedinica je opremljena sa sljedećim vatrogasnim vozilima:

-Navalno vatrogasno vozilo MAN TGS 400, 2009.godište (kapacitet 5000 l vode i 200 l pjenila) nabavljeno u 2023.godini,,

-Navalno tehničko-vatrogasno vozilo MERCEDES BENZ, 1990. godište (kapaciteta 1600 l vode) sa ugrađenim visokotlačnim modulom i dodatnim rezervoarom vode kapaciteta 200 l.

-Prateća vatrogasna cisterna MAN 220, 2003. godište (kapaciteta 6300 l vode) .

-Pick-up Toyota Hillux, 2023. godište, vozilo za brze intervencije i šumske požare čije kompletiranje sa potrebnom opremom će biti realizovano u 2024.godini (nabavljeno u 2023.godini) i

- kombi Mercedes 709 D, 1987 godište, opremljen i namijenjen za tehničke intervencije i

- auto prikolica nosivosti 750 kg.

Vatrogasni kamioni marke MAN TGS i MAN 220 kupljeni su iz Budžeta Grada, vozilo FAP-MERCEDES BENZ kombi Mercedes 709 D donirani su od partnerskog grada Direna (SR Njemačka) a vozilo Toyota Hilux je kupljeno novo (86.000 KM), sredstvima KUCZ Tuzla 80 % i Budžeta Grada 20 %, kao i visokotlačni modul za opremanje Toyote u sklopu istog projekta

Od 01.10.2021.godine PVJ je smještena u novoizgrađeni Vatrogasni dom u Vidi 2 čime su stvoreni odlični uslovi za kvalitetnije funkcionisanje jedinice. Prostor ima sve potrebne uslove za smještaj vozila i opreme i manje popravke istih, prostor za obuku, teretanu, dežuranu, kancelariju.

Pored redovnih aktivnosti i intervencija na gašenju požara i drugih operativnih poslova u jedinici se redovno vrši usavršavanje i obuka vatrogasaca, vatrogasne vježbe, kondicione vježbe sa naročitim fokusom na mlade vatrogasce kao i održavanje voznog parka, održavanje sprava i opreme kao i održavanje objekta o čemu se vodi evidencija na propisanim obrascima. Posebno naglašavamo da se sopstvenim snagama provode aktivnosti na održavanju i sitnim opravkama vozila. PVJ je opremljena sitnim alatima kao što je kompresorska stanica, bušilicama, brusilicama, aparatom za varenje i onim alatima koji omogućavaju otklanjanje sitnih oštećenja na vozilima a doprinose boljem radu jedinice te omogućuju njenu spremnost. Svakako je velika prednost što jedinica u svojim redovima ima raznolik kadar odnosno mehaničare, bravare, električare i slične profesije koje svakako doprinose velikim uštedama po Budžet gdje se većina nastalih nedostataka otklanja sopstvenim snagama u garaži PVJ.

c) Opremanje PVJ Gradačac u 2024.godini

Tokom 2024. godine se ulagalo u nedostajuću i neophodnu opremu i vozila te su u 2024.godini izvršene slijedeće nabavke:

- Nabavka opreme za vozilo za šumske požare** (mlaznice, naprtnjače, svjetlosni blokovi) vrijednost nabavke 3.244,41 KM
- Nabavka radnih uniformi za uposlenike jedinice PVJ Gradačac** (cipele, hlače, jakna, bluza, košulja, vjetrovka, kabanica, majica) vrijednost nabavke 14.586,99 KM,
- Nabavka vatrogasne pumpe** (u vozilo Man TGS ugrađena pumpa Rosenbauer, visoki i srednji pritisak), vrijednost nabavke 5000.00 KM
- Nabavka Visokotlačnog modula i auto prikolice** (modul ugrađen u pick-up vozilo sa rezervoarom od 400 litara i namjenjen je brzim i šumskim intervencijama), vrijednost nabavke 29.191,50 KM
- Nabavka skupne vatrogasne opreme** (nabavka izolacionih-disajnih aparata, pumpi, alata za pomicanje vozila, crijeva, termo kamera, motorki, ljestava), vrijednost nabavke 99.992,88 KM
- Nabavka lične vatrogasne opreme** (interventna Multiflex odijela za jedinicu, kombinezoni, čizme, šljemovi), vrijednost nabavke 53.814,15 KM
- Nabavka vozila za gašenje i spašavanje sa visina** (vozilo isporučeno u februaru 2025.godine, Man LE 28 metara, opremljen vodom, pumpom, topom i brzim mlazom za gašenje) vrijednost nabavke 187.200.00 KM,
- Nabavka Aku alata za spašavanje u saobraćajnim nesrećama** (nabavka cilindra, makaza, razupora iz Holmatro programa, vrijednost nabavke 72.891,00 KM) – sufinansirana nabavka po javnom pozivu KUCZ, uz učešće KUCZ u iznosu od 33.000 KM
- Nabavka Hard topa za Toyotu Hiluks** (tvrdi pokrov na tovarnom dijelu vozila), vrijednost nabavke 6.697,70 KM.

Svakako je vrijedno spomenuti i da je u toku 2024.godine naš partnerski grad Diren donirao vozilo za tehničke intervencije odnosno kombi Mercedes 709 D za potrebe spašavanja iz saobraćajnih nesreća i sličnih tehničkih intervencija koje je nakon opremanja i farbanja stavljeno u pogon.

d) Dobrovoljno vatrogasno društvo

Obzirom da je Dobrovoljno vatrogasno društvo Gradačac proglašeno Službom za zaštitu i spašavanje od požara a shodno Zakonu o zaštiti od požara predviđena kao pomoćna snaga u vatrogastvu, vršeno je i opremanje istog, odnosno nabavljane su radne uniforme, crijeva, PP aparati, vršeno servisiranje vozila, donirani šljemovi i slično.

Posebno naglašavamo da je ostvarena dobra saradnja sa DVD a koja se ogledala osim kroz opremanje i kroz korištenje MTS u vlasništvu istog a prvenstveno vozila u kompleksnijim intervencijama.

e) Organizacija rada PVJ i problemi sa kojima se susreću pripadnici PVJ su:

- Probleme u intervencijama predstavljaju uske ulice u gradskom području sa neadekvatno parkiranim vozilima (Stambeni niz iza Gradske uprave i u ul.I.Kapetanovića), veliki broj ležećih policajaca na saobraćajnicama, uski i neodržavani makadamski seoski putevi koji su nepristupačni za vatrogasna vozila, nepostojanje ili neodržavanje puteva unutar šumskih površina i slično).
- Rad u jedinici se odvija u smjenama po sistemu 12-24, 12-48, odnosno dnevne i noćne smjene uz pripravnost koja je obavezna 12 sati prije svake smjene.
- Rad se odvija po pravilnicima o radu profesionalnih vatrogasnih jedinica, internim aktima i dnevnim zapovjedima što se pokazalo izuzetno uspješno i organizovano za funkcionisanje i efikasnost jedinice.
- Ono što u narednom periodu treba riješiti jesu statusna pitanja pripadnika PVJ u skladu sa važećim zakonskim propisima (rad vikendom, prekovremeni sati, praznici i sl.)

4. N A D Z O R

Odredbama člana 145.-157. Zakona propisano je da poslove inspekcijskog nadzora za zaštitu od požara i vatrogastvo po općinama odn. pravnim subjektima obavljaju Federalni i kantonalni MUP-ovi kao i Federalna i kantonalne uprave CZ svaka iz svoje nadležnosti:

- a) Inspektorat za zaštitu od požara MUP-a Tuzlanskog kantona, vrši inspekcijski nadzor iz svoje oblasti shodno odredbama čl. 151.-154. Zakona.
- b) U Kantonalnoj upravi CZ Tuzla funkcioniše Inspektorat za zaštitu i spašavanje u kojem poslove inspekcijskog nadzora na području TK obavljaju osim inspektora za civilnu zaštitu i po jedan inspektor za zaštitu od požara i inspektor za vatrogastvo. Oni nadzor vrše shodno odredbama čl. 148. i 149. Zakona.

5. OSTALE AKTIVNOSTI U TOKU 2024.GODINE

1. Učešće struktura CZ, PVJ , PU, Crvenog krsta, Službe Hitne pomoći JZU Dom zdravlja u provođenju vježbe u firmi "CIMOS" Gradačac.
2. Tokom 2024. godine vršeno je vatrogasno obezbjeđenje određenih sportskih, vjerskih i kulturnih manifestacija po zahtjevima organizatora.
3. Vršeno je prevoz pitke vode po potrebi u pojedine MZ, i
4. Vršeno je upozoravanje stanovništva našeg grada, putem Radio-stanice Gradačac, o potrebi preduzimanja određenih preventivnih aktivnosti prilikom izvođenja poljskih radova i postupcima u slučaju eventualne pojave požara.

6. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Na osnovu naprijed izloženog možemo zaključiti da je u oblasti vatrogastva, u relativno kratkom vremenskom periodu od kada postoji PVJ (01.03.2019.godine) postignuto zaista puno u smislu obezbjeđenja prostora za smještaj jedinice kao i u segmentu popune ljudstvom i opremanjem jedinice nedostajućim vatrogasnim vozilima, vatrogasnom opremom i zaštitnom odjećom i obućom. Ogroman napredak predstavlja i pokrivenost skoro cjelokupne teritorije grada hidrantskom mrežom što uveliko povećava brzinu i efikasnost gašenja požara.

Naravno postoje i određeni problemi u organizovanju i sprovođenju mjera zaštite od požara i u oblasti vatrogastva na području našeg grada, a navešćemo najbitnije:

1. Organizovanje i sprovođenje zaštite od požara na području grada u određenim segmentima treba dovesti na bolji nivo, posebno kada je u pitanju zadovoljavanje zajedničkih potreba u ovoj oblasti (održavanje i provjera hidrantske mreže na vodovodima, redovno osiguravanje imovine od strane građana, kompletiranje i dovodjenje u ispravno stanje hidrantske mreže u zgradama, spriječiti otudjivanje PP aparata u zgradama, nepostojanje dimnjačarske službe i dr.),
2. Naročito ističemo problem vezan za stanje na gradskoj deponiji Višnjik, gdje je u 2024.godini registrovano ukupno 6 požara od kojih su neki ugrozili i stambene objekte koji se nalaze u neposrednoj blizini iste,
3. Poseban problem predstavlja nesavjesno ponašanje vlasnika poljoprivrednih parcela koji prilikom paljenja živica i dr. izazivaju veće poljske i šumske požare a kojih je u prošloj godini registrovano 43. Ovi požari prouzrokuju značajne materijalne štete te ugrožavaju i ljudske živote i imovinu i
4. Značajan problem u provodjenju aktivnosti na gašenju požara, naročito šumskih, predstavljaju i značajne površine zagađene minsko-eksplozivnim sredstvima (oko 2.200.000,00 m² odnosno cca 1 % površine grada prema podacima BH MAC-a), ali prema sadašnjim planovima i dogovorima, očekujemo da će ovaj problem biti riješen do u prvoj polovini 2026. godine, kada bi kompletan prostor grada trebao biti deminiran.

7. PRIJEDLOG MJERA

Na osnovu svega što je izloženo u ovom izvještaju predlažemo slijedeće :

1. Okončati aktivnosti na izradi i usvajanju Plana zaštite od požara za područje grada Gradačac.
2. Sva javna preduzeća i ustanove, privredna društva i druga pravna lica upozoravati na obaveze koje proizilaze iz Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu kao i dokumenata donešenih od strane GV Gradačac (Plan zaštite od požara i Odluke o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva).
3. Da JP „Komunalac“ d.d. u saradnji sa nadležnim organima preduzme sve neophodne aktivnosti na protivpožarnom uređenju deponije Višnjik (omogućavanje pristupa hidrantima, uređenje puta unutar deponije i dr.),
4. Na odgovarajući način normativno i praktično urediti odn. regulisati dimnjačarsku službu,

5. Tokom 2025.godine izvršiti prijem još jednog vatrogasca u PVJ u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta.
6. Nastaviti sa aktivnostima sa partnerskim gradovima iz inostranstva o eventualnim donacijama vatrogasnih vozila i vatrogasne opreme za potrebe opremanja PVJ i DVD.
7. Realizovati kadrovsko i materijalno jačanje DVD kroz Službu zaštite i spašavanja od požara kao dopunske snage za zaštitu od požara.
8. Novoizgrađene poslovno – stambene objekte uključiti u odgovarajući sistem upravljanja i održavanja radi provodjenja mjera PPZ u ovim objektima.
9. Da se JP “Komunalac” DD, koje gazduje gradskim vodovodom kao i ostala društva sa ograničenom odgovornošću, koja gazduju vodovodima po mjesnim zajednicama na području grada Gradačac (od kojih većina ne vrši provjeru), obavežu da preduzimaju izvršavanje svojih obaveza u skladu sa važećim propisima, a naročito:
 - Da se redovno ažurira situaciju vodovoda na karti u odgovarajućoj razmjeri,
 - Da izvrše obilježavanje i obezbjedjenje svih hidranata (uključivo i oznaku zabrane parkiranja);
 - Da redovno vrše tehničku kontrolu ispravnosti hidranata i o istom obavještavaju PVJ;
 - Da vrše redovno održavanje hidranata (posebno u zimskom periodu) u skladu sa važećim propisima.

Obradjivač:
Gradska služba za civilnu zaštitu

Predlagač:
Gradonačelnik